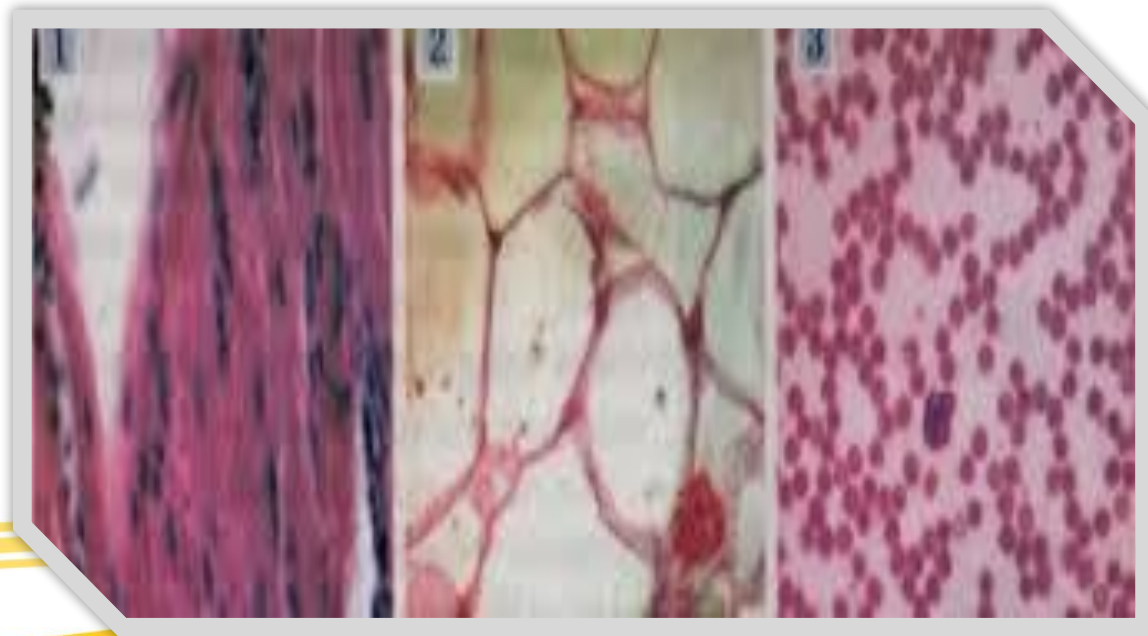

Будова і функції тканин тваринного організму

Вкажіть назву процесу

№ з/п	Характеристика процесу	Назва процесу
1	Отримання поживних речовин із навколишнього середовища	живлення
2	Поглинання кисню і виділення вуглекислого газу	дихання
3	Виділення в навколишнє середовище продуктів життєдіяльності	виділення
4	Надходження речовин, їх перетворення, виділення продуктів життєдіяльності	обмін речовин
5	Збільшення маси і розмірів організмів	ріст
6	Якісні зміни організмів	розвиток
7	Зміни положення тіла в просторі	рух
8	Здатність сприймати і реагувати на подразники навколишнього середовища	подразливість
9	Розмноження	самовідтворення

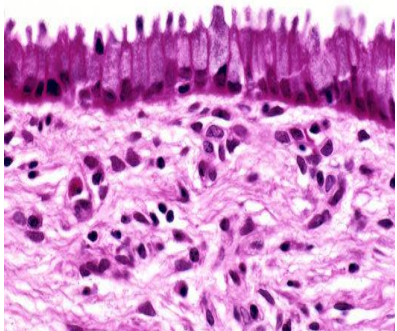

Встановіть залежність між системами та виконуваними ними функціями

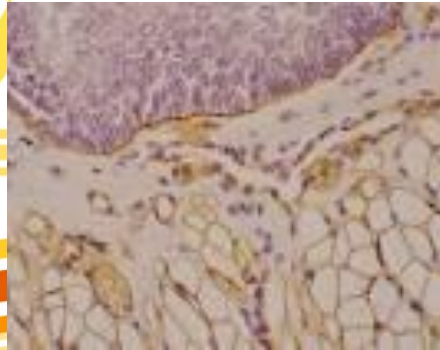
Цифра	Система органів	Функція
5	А. Опорно-рухова	1. Гуморальна регуляція функцій
8	Б. Травна	2. Виведення кінцевих продуктів життєдіяльності
6	В. Дихальна	3. Транспортування кисню і поживних речовин
3	Г. Кровоносна	4. Здатність до розмноження
2	Д. Видільна	5. Опора тіла, рух організму
7	Е. Нервова	6. Збагачення організму киснем
1	Ж. Ендокринна	7. Регуляція всіх процесів життєдіяльності
4	З. Статева	8. Перетравлення їжі та постачання клітинам поживних речовин

Тваринні тканини

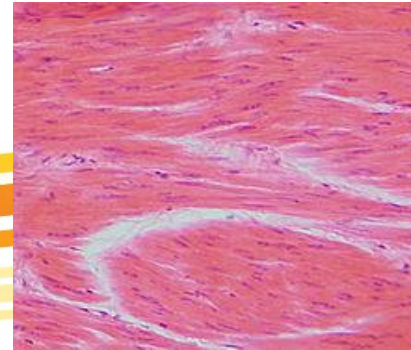
Епітеліальні

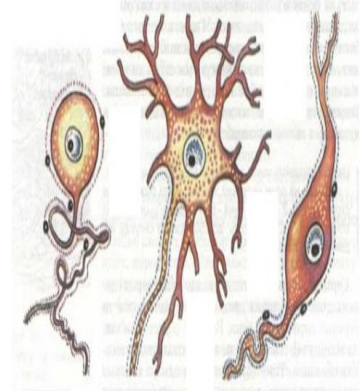
*Тканини
внутрішнього
середовища*

М'язові

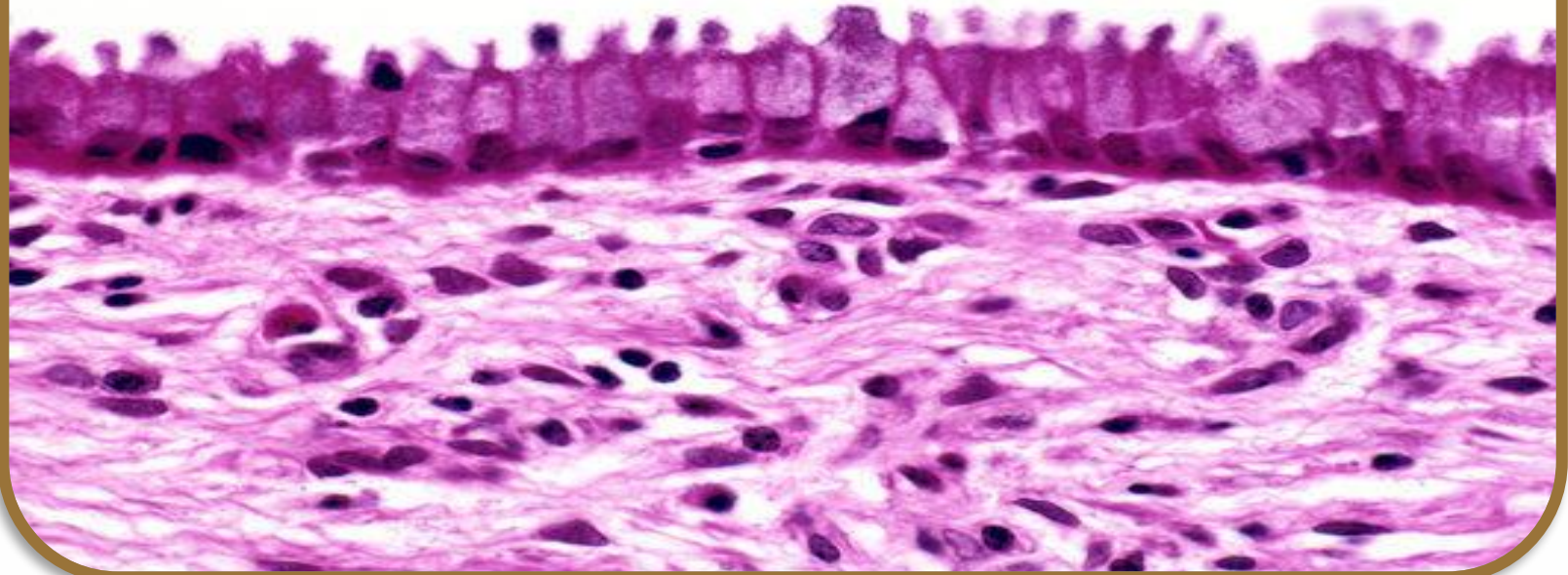

Нервові

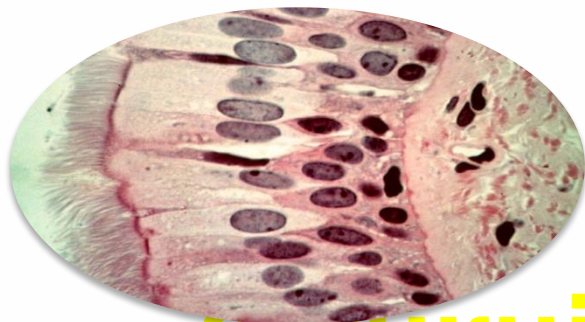

Епітеліальні

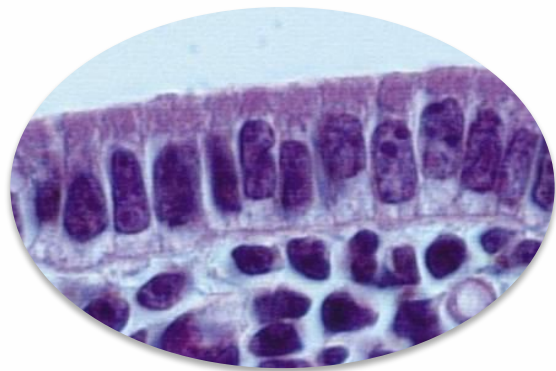

Особливості будови: складаються із клітин, щільно прилеглих одна до одної, які утворюють один або кілька шарів, міжклітинної речовини майже немає. Ці тканини вистилають порожнини тіла та внутрішніх органів, входять до складу залоз.

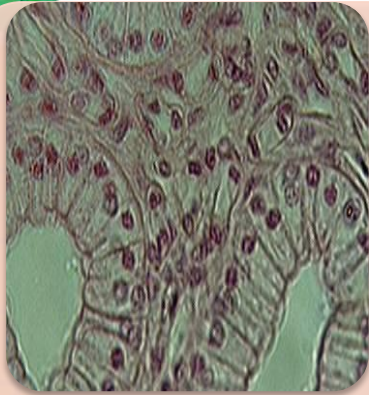

• Функції епітелію

- Захисна
- Видільна
- Секреторна
- Всмоктувальна
- Газообмін

Види

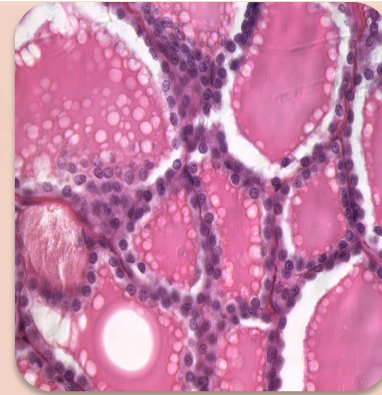
Одношаровий

Вистилає
кровоносні
судини,
кишечник,
легеневі
альвеоли,
капсули
нирок.
Клітини
мають різну
форму

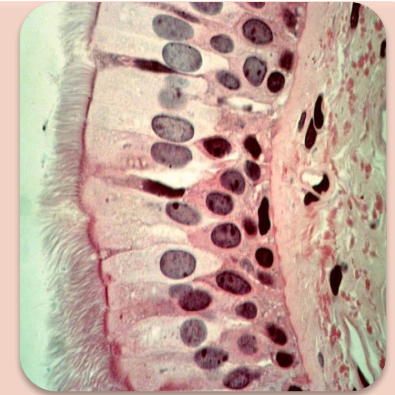
Багатошаровий

Утворює
поверхню шкіри,
ротову
порожнину,
стравохід.
Клітини
розташовуються
в декілька шарів
. Внутрішні
клітини
інтенсивно
діляться.

Залозистий

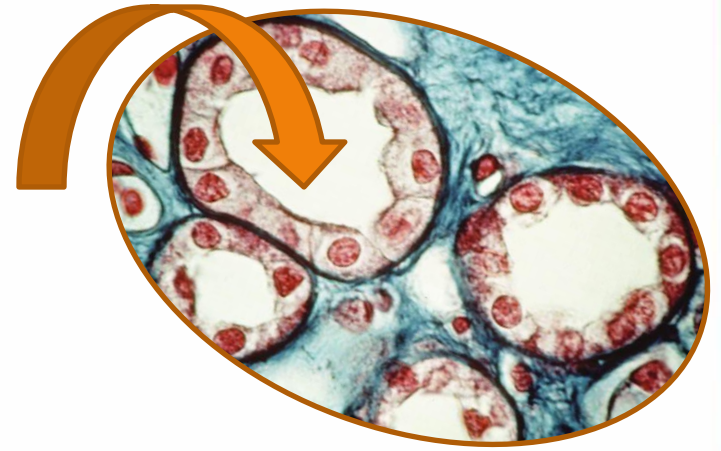
**Входить до
складу
залоз і
забезпечує
виділення
гормонів і
секретів**

Війчастий

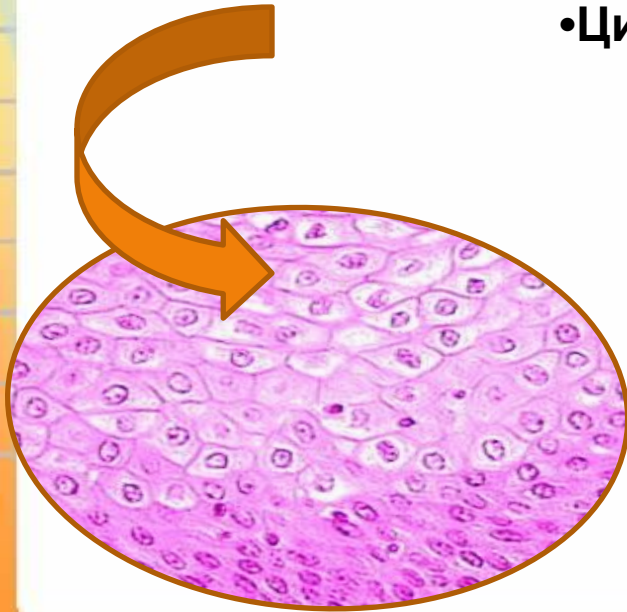
Продукує
секрети
безпосередньо в
кров. Екзокринні
залози (слинні,
потові, слізні)
виділяють
речовини через
спеціальні
протоки в
порожнини тіла
або на його
поверхню.

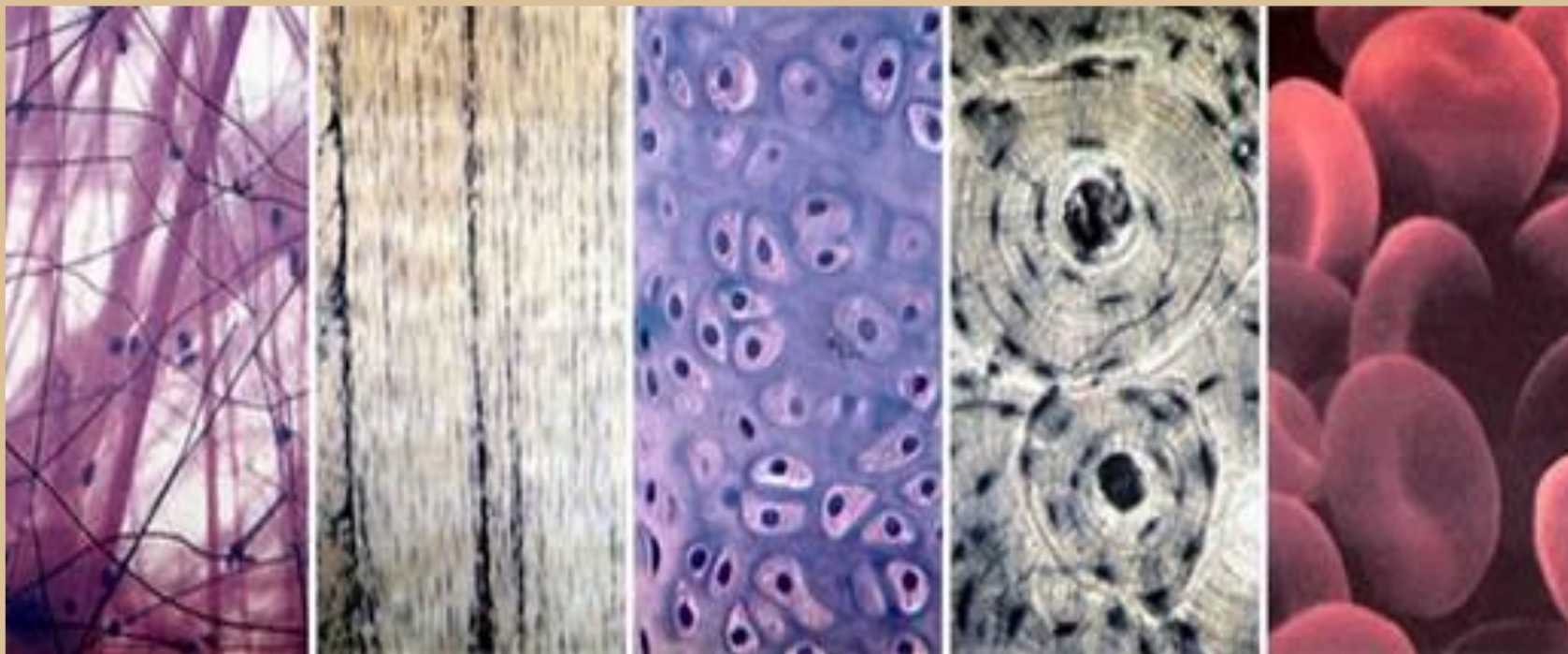
• *За формою клітин епітелій буває*

- **Плоский**
- **Кубічний**
- **Циліндричний**

Тканини внутрішнього

Особливості будови: дуже різноманітна за своєю будовою, складається із клітин і добре розвиненої міжклітинної речовини, що має різну будову. Ці тканини створюють внутрішнє середовище організму

Щільна
сполучна

Пухка
сполучна

Ретикулярна

Жирова

Лімфа

Кісткова

Кров

Тканини
внутрішнього
середовища

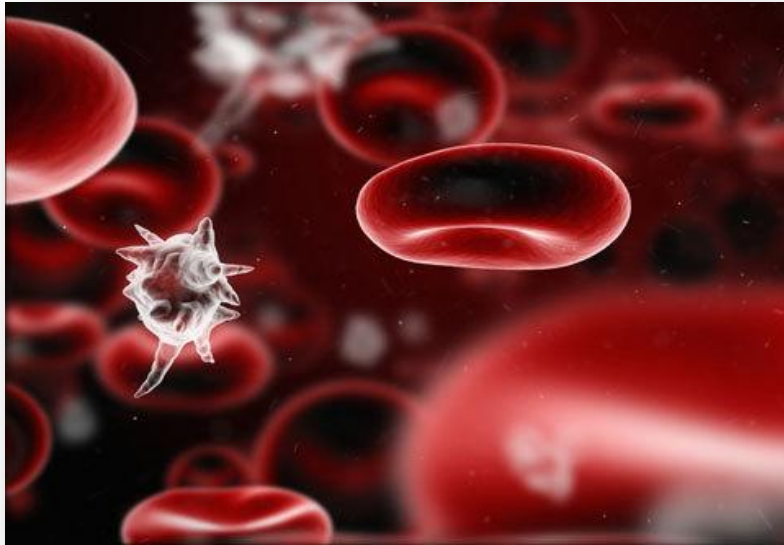
Хрящова

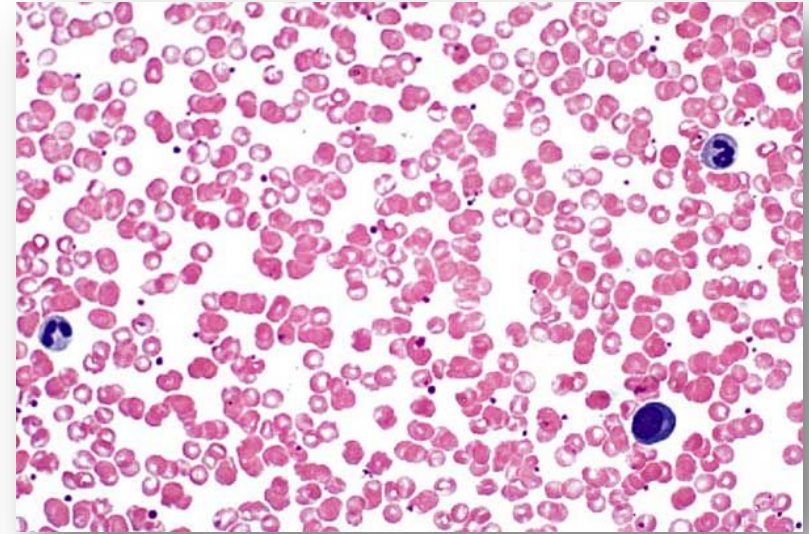

Кров

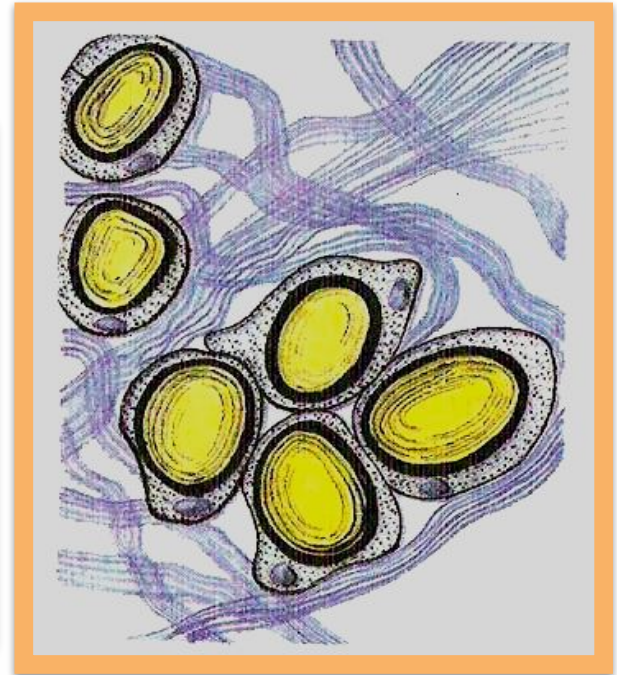
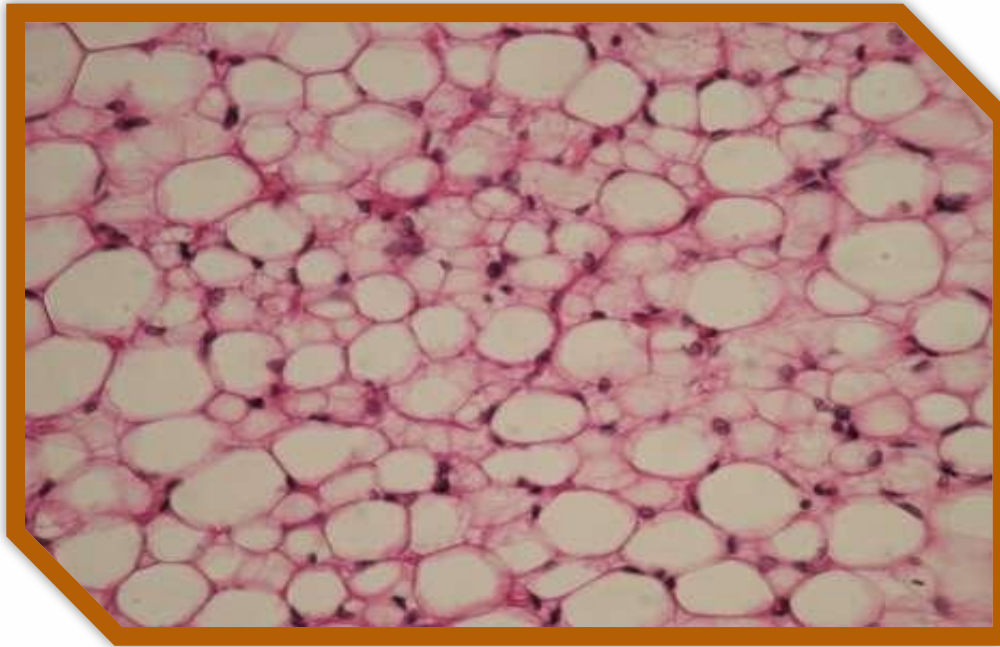
Рідка тканина, у якій клітини (формені елементи) не сполучаються одна з одною, а вільно переміщуються в рідкій міжклітинній речовині (плазмі крові)

Лімфа

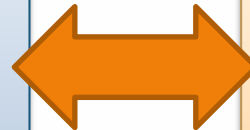

Рідка тканина, за складом близька до плазми крові, у якій клітини (представлені в основному лімфоцитами) не сполучаються одна з одною, а вільно переміщуються в рідкій міжклітинній речовині

Жирова

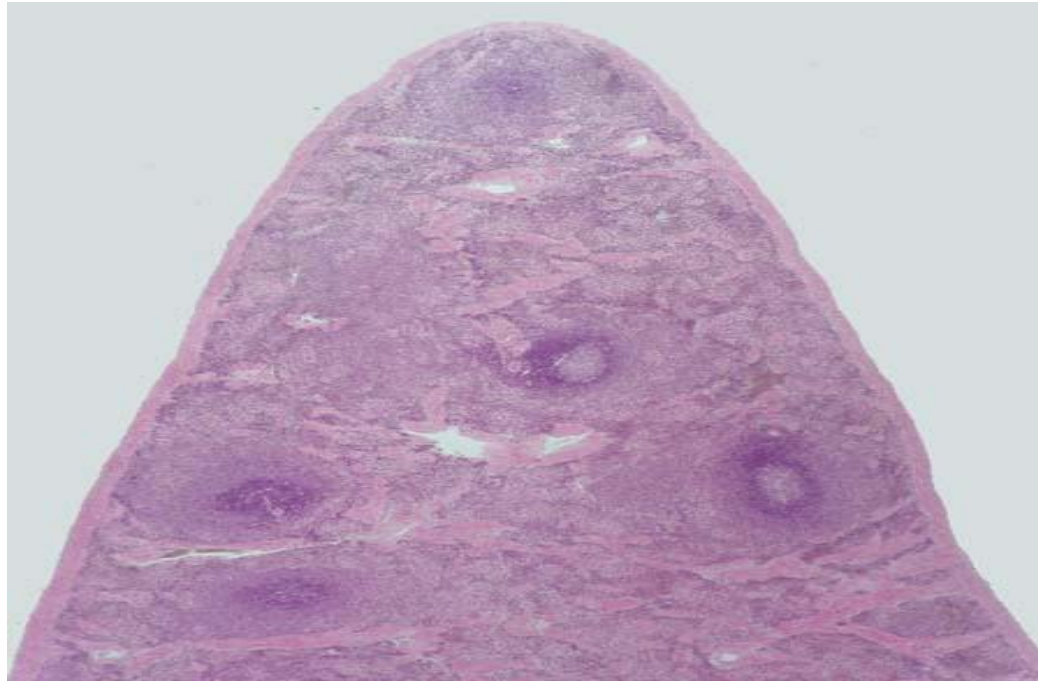

Не має власної основної речовини. Фактично це пухка тканина, що містить велику кількість жирових клітин, зібраних у часточки

Виконує запасаючу функцію, зберігає тепло

РЕТИКУЛЯРНА

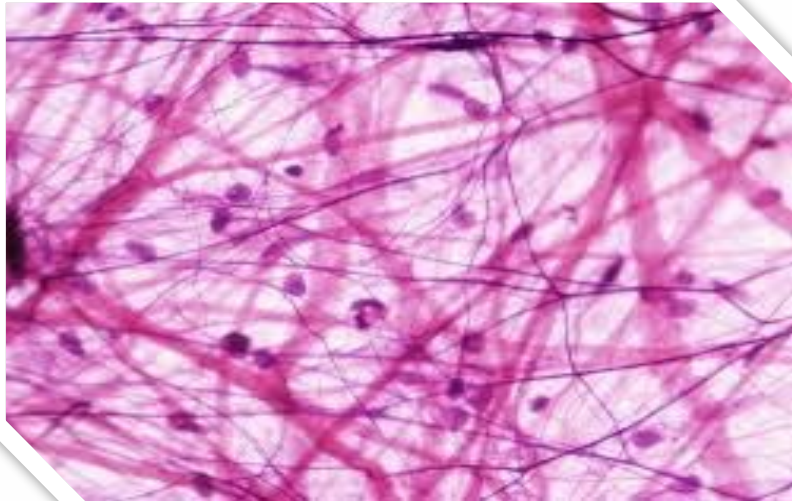

Ретикулярна тканина складається з ретикулярних клітин і ретикулярних волокон. Ретикулярні клітини, з'єднуючись між собою численними відростками, утворюють сітчастий кістяк. Ця тканина утворює строму кровотворних органів: кісткового мозку, лімфатичних вузлів і селезінки. Зустрічається в кишечнику і нирках

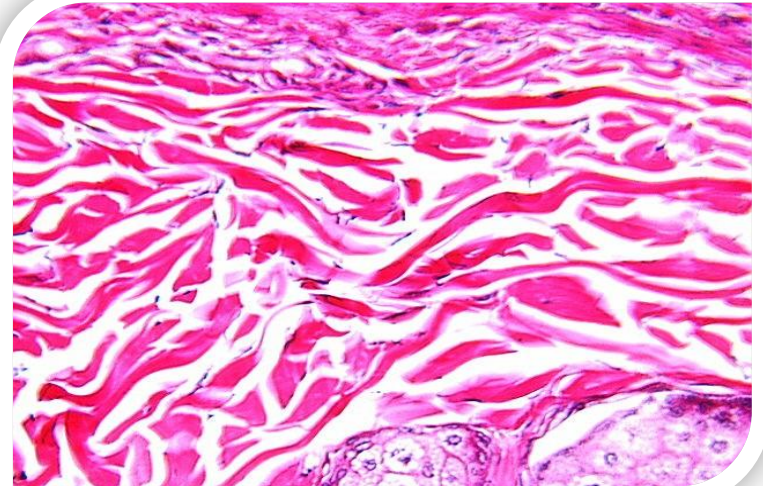
Пухка сполучна

Складається з клітин, рідко розкиданих у міжклітинній речовині, і волокон, що створюють пухке невпорядковане сплетіння.

Входить до складу кровоносних судин, нервів, до складу всіх органів:

Щільна сполучна

Складається, в основному, з волокон, які занурені в міжклітинну речовину й розташовані безладно або більш чи менш паралельно одне одному.

Містить мало клітин

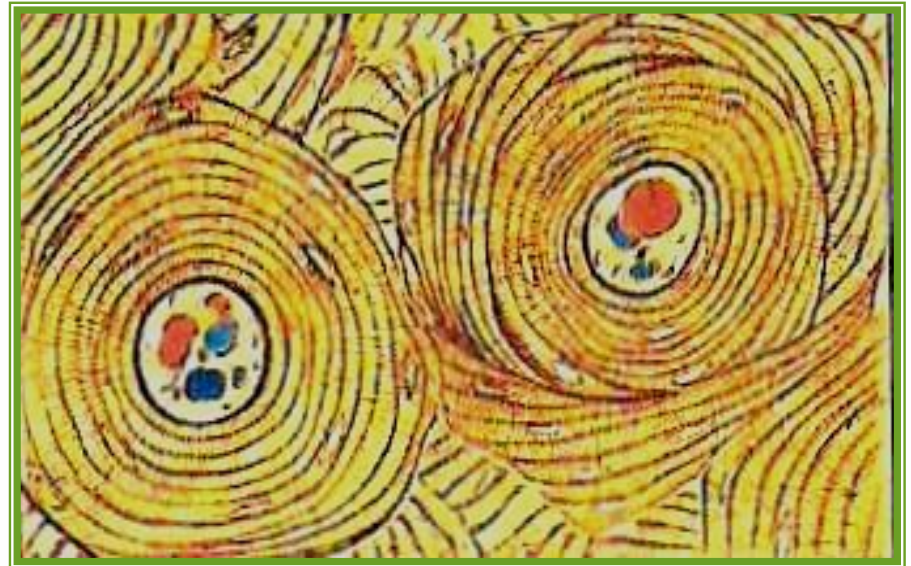
З цієї тканини побудований шар власне шкіри

Кісткова

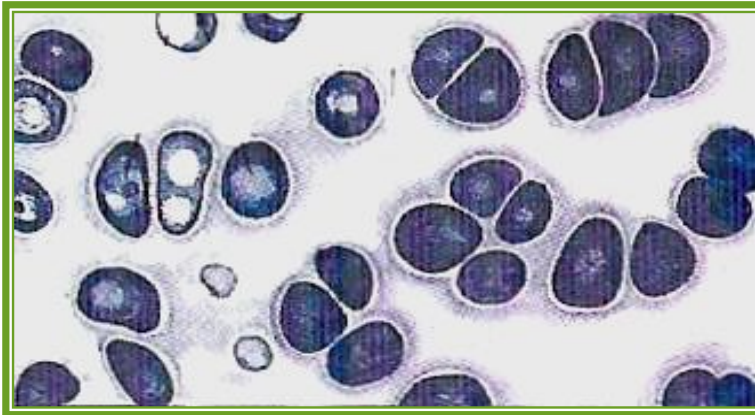

Складається з клітин (остеобластів), занурених у звапнілу основну речовину.

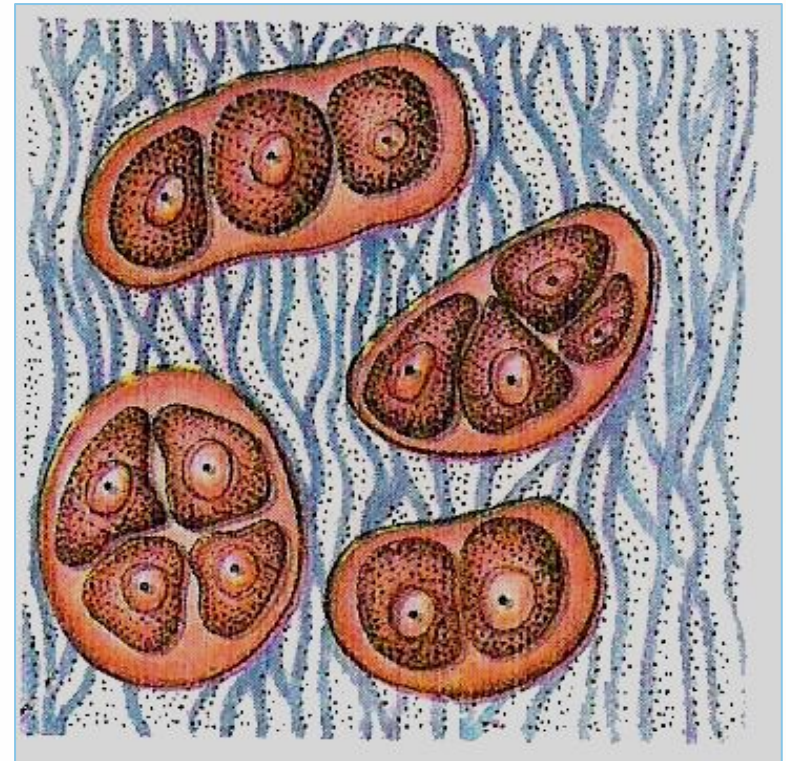
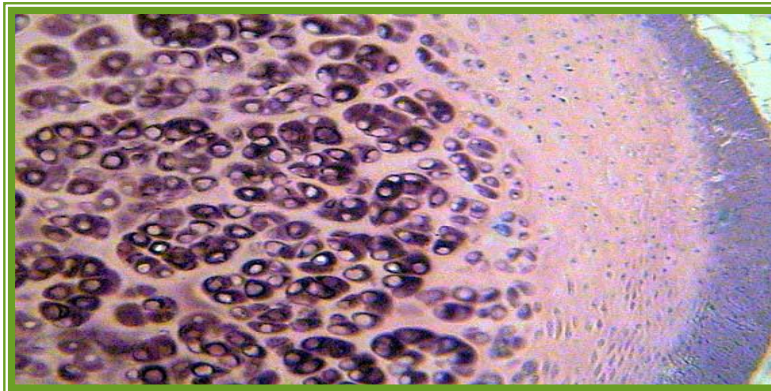

Хрящова

Бере участь у виконанні опорної функції, зв'язує між собою кістки скелета

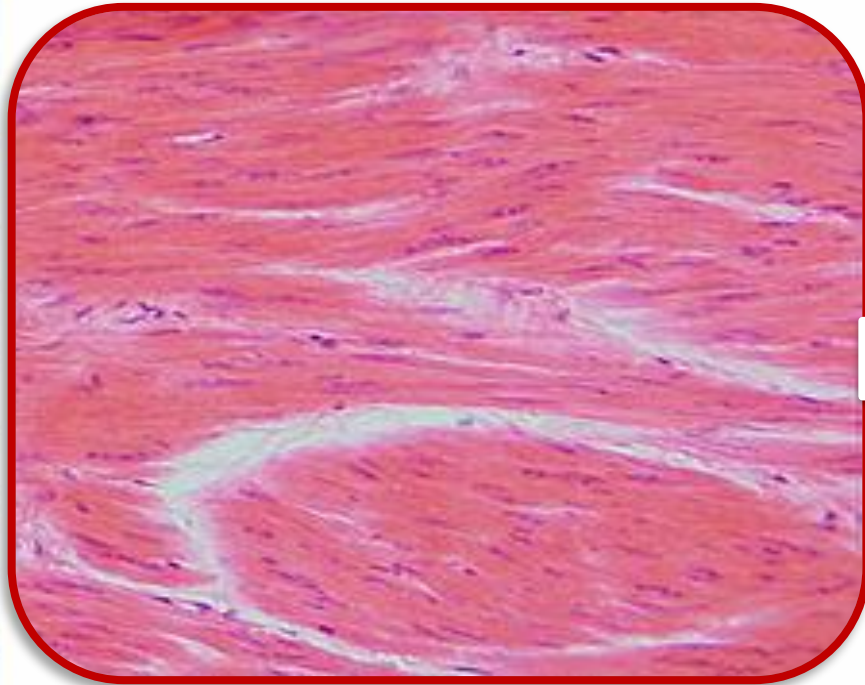

Складається з клітин (хондробластів), занурених у пружну основну речовину — хондрин (містить волокна, що складаються з колагену)

М'язова тканина

Входить до складу опорно-рухової системи та стінок більшості внутрішніх органів. Забезпечують рух тіла та окремих його частин.

Особливості будови: м'язові клітини містять багато розташованих у певному порядку пучків *міофібрил* – ниток скоротливих білків (актину, міозину та ін.). Групи клітин зібрані в пучки, між якими розташована сполучна тканина з кровоносними та лімфатичними судинами та нервовими волокнами.

**Функції м'
язових
тканин**

Опорна

Рухова

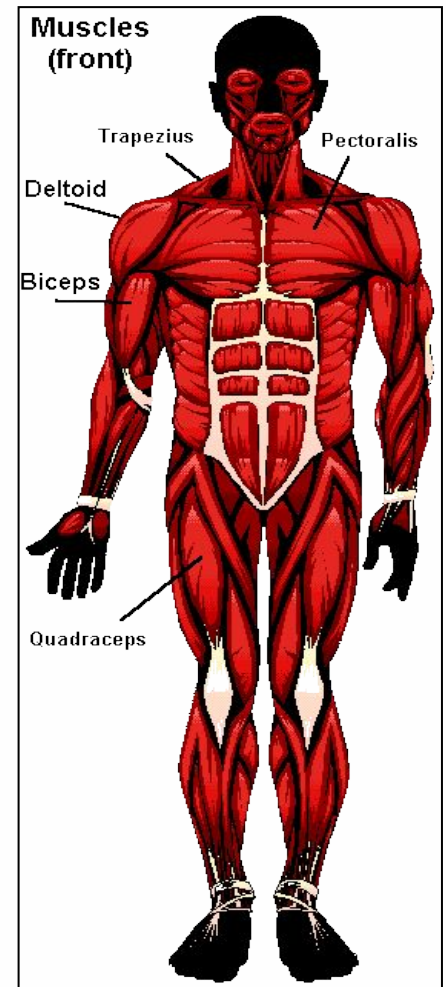
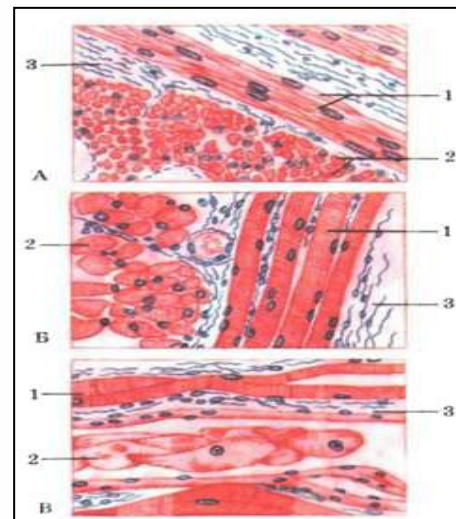
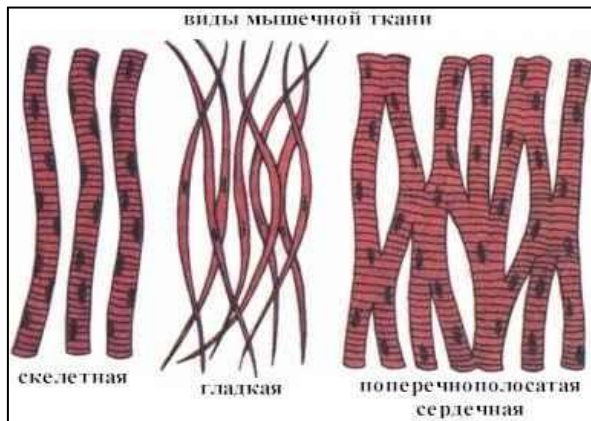
Захисна

Депонуюча

Різноманітність м'язових тканин

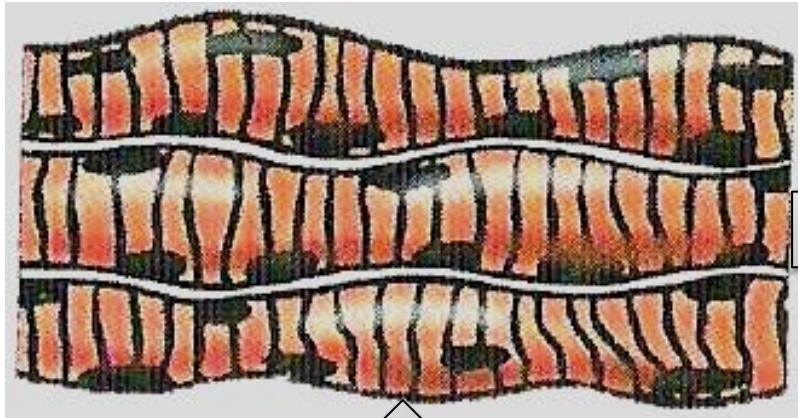
- Посмугована м'язова.
- Непосмугована м'язова.
- Серцева м'язова.

Посмугована м'якоть

ова

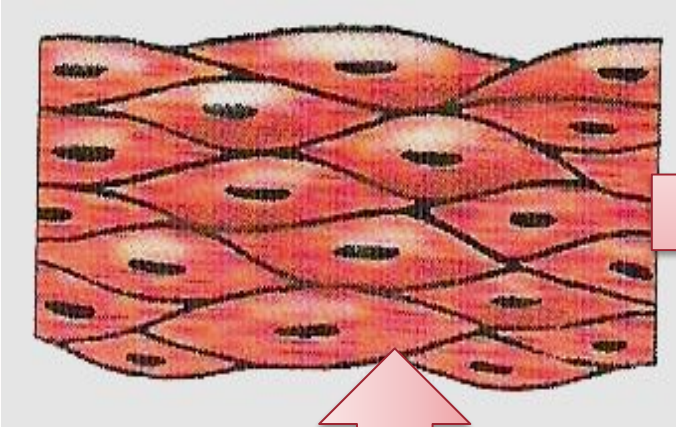
Складається з дуже довгих клітин (волокон), що розділені на саркомери. Мають добре виражену поперечну смугастість

Забезпечують потужні швидкі скорочення скелетної мускулатури

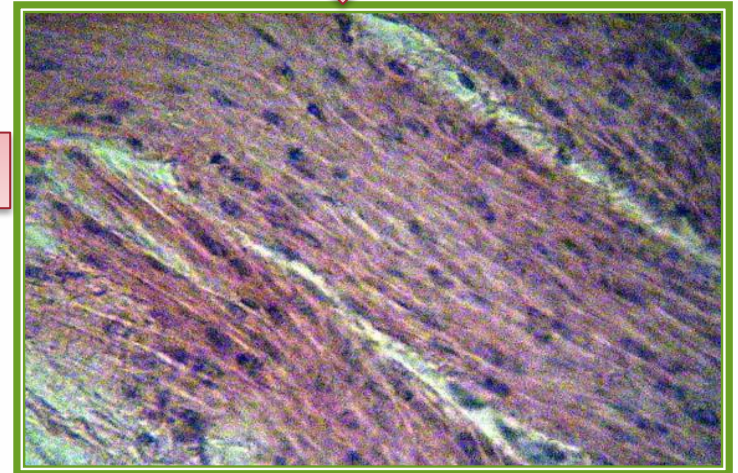
Непосмугована м'

ІЗОВА

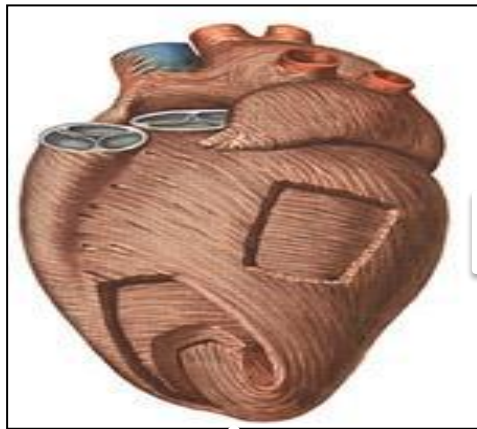

Складається з окремих веретеноподібних клітин, зібраних у пучок або пласти. Не має поперечної смугастості

Забезпечує відносно повільне ритмічне скорочення м'язів внутрішніх органів

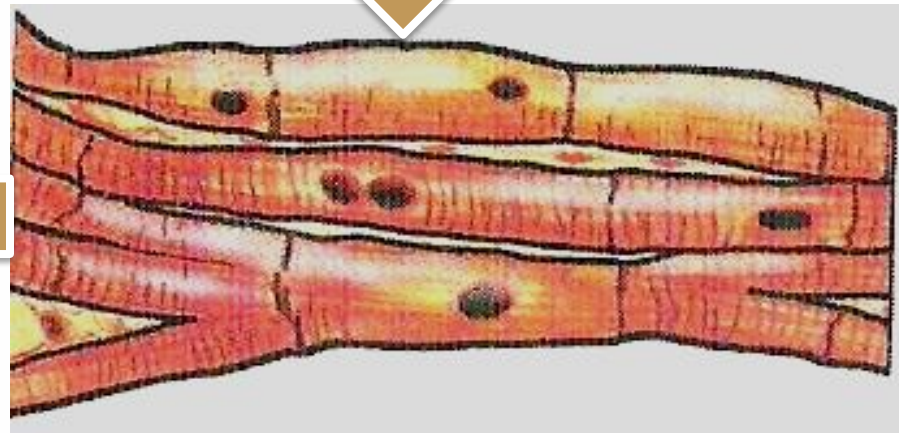

Серцева м'язова

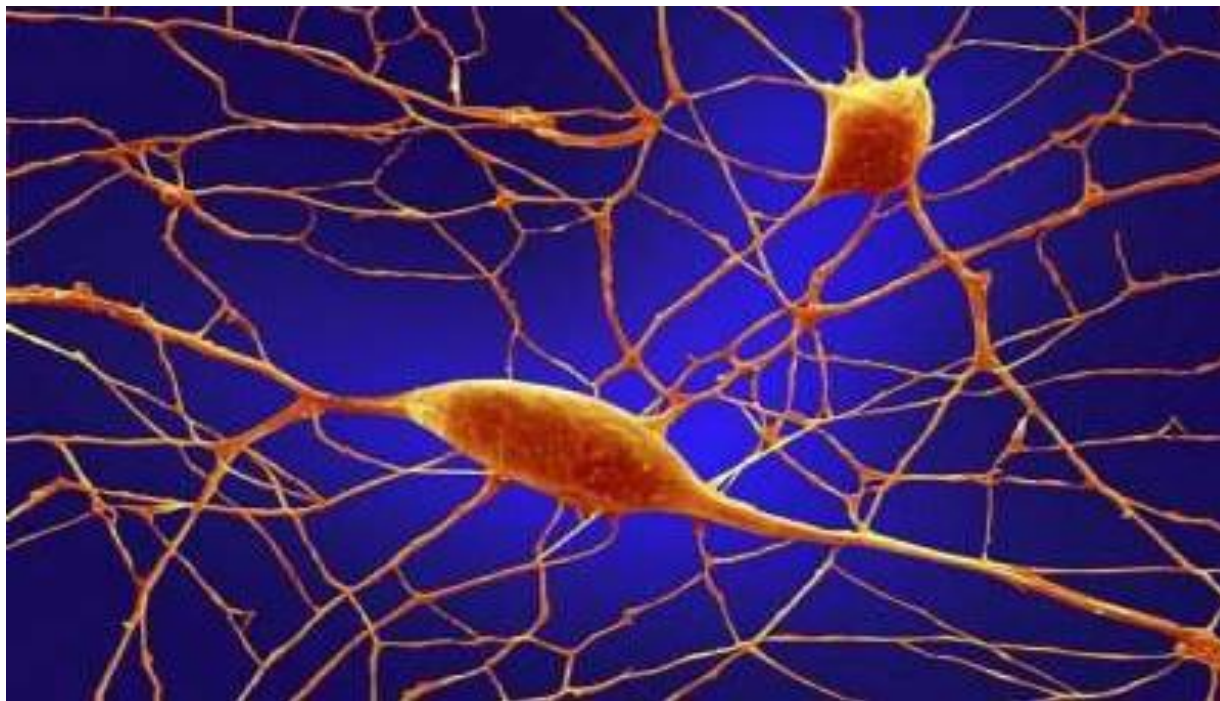
Складається з клітин, які на кінцях розгалужуються і сполучаються одна з одною з допомогою особливих поверхневих паростків — вставних дисків. Мають добре виражену поперечну смугливість

Забезпечують швидкі ритмічні скорочення серцевого м'яза

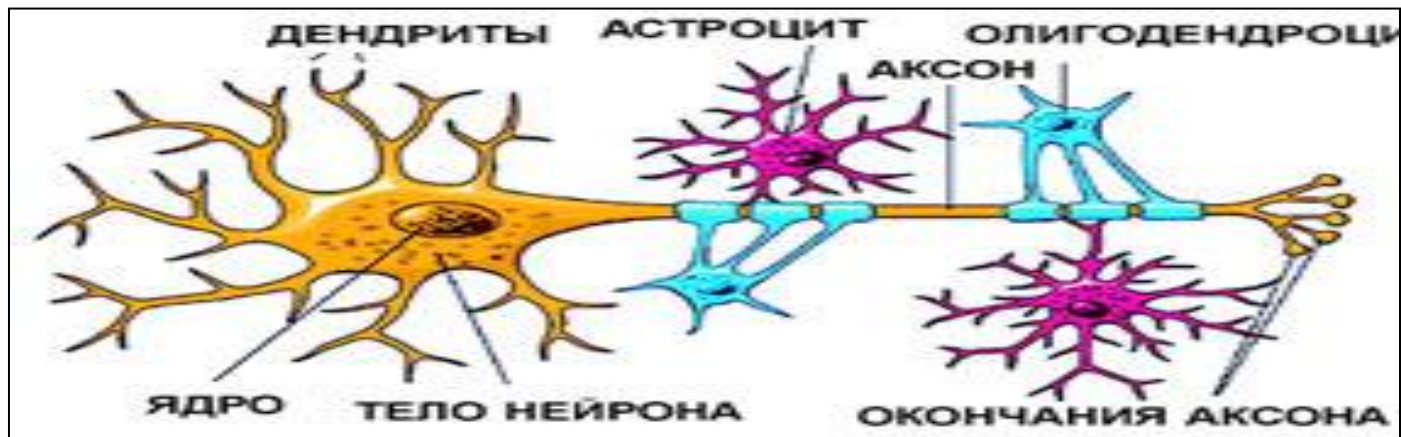
Нервова тканина

Особливості будови: складається із нервових клітин (*нейронів*) і розміщених між ними допоміжних клітин. Сукупність допоміжних клітин утворює *нейроглії*.

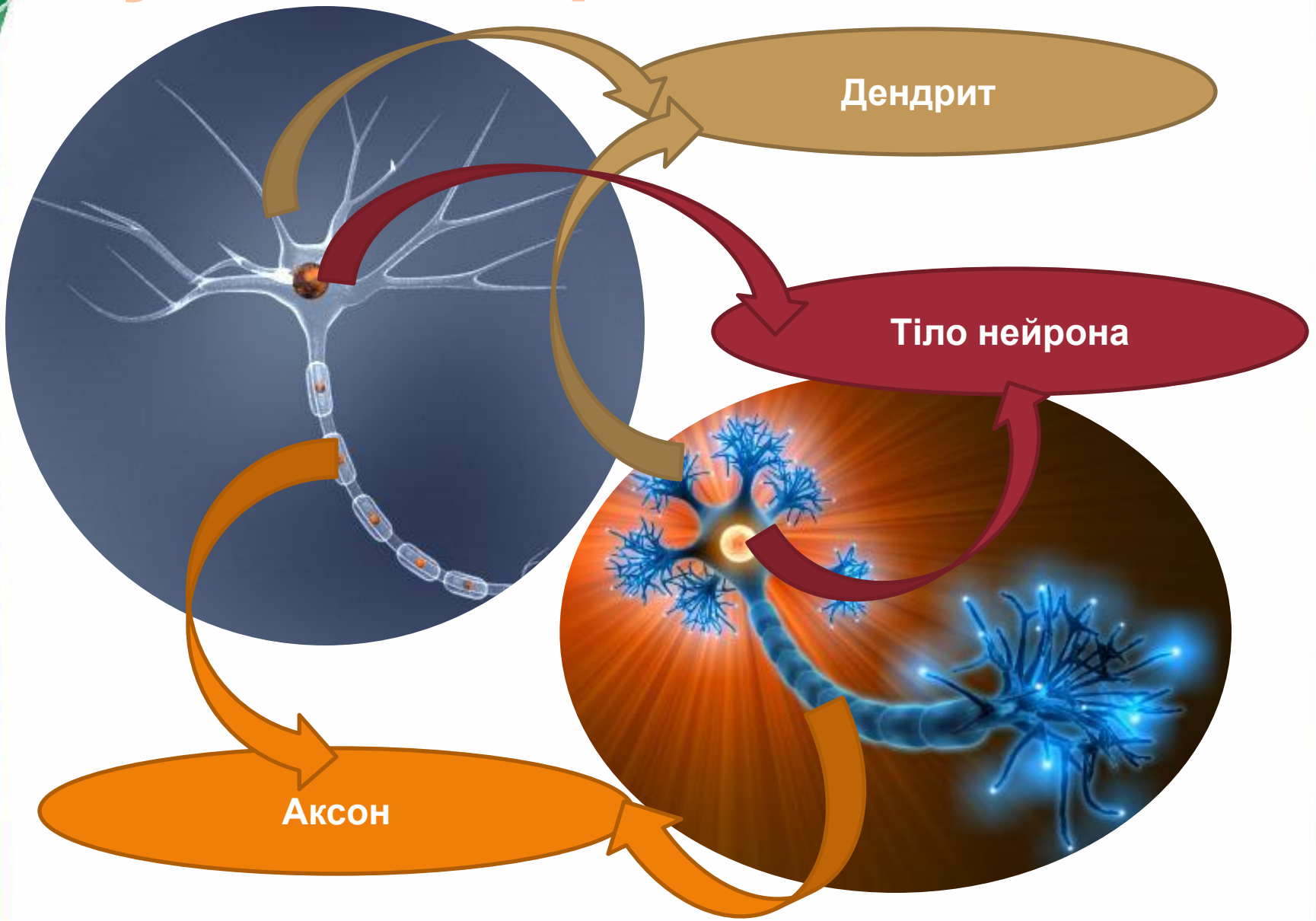
Функції нервової тканини.

Утворює центральну та периферичну нервову систему живих організмів.
Забезпечує регуляцію і координацію клітин, тканин організму та діяльності всіх органів.
Здійснює зв'язок організму з навколишнім середовищем.

Будова нейрона

Типи нейронів за будовою

Біполярний

Уніполярний

Псевдоуніполярний

Мультиполярний

Уніполярні – мають лише один відросток – довгий аксон

Біполярні – мають два відростки – довгий аксон і короткий дендрит

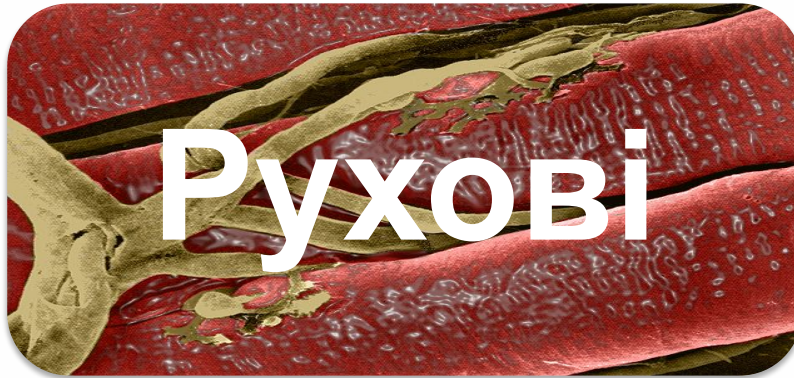
Мультиполярні – мають багато відростків – один довгий аксон і багато коротких дендритів

Типи нейронів за функціями

- аферентні, доцентрові
- проводять нервовий імпульс від органів чуття до головного (спинного) мозку

- еферентні, відцентрові
- мають довгі аксони і несуть сигнали від головного і спинного мозку до внутрішніх органів, м'язів, залоз

- інтернейрони
- сполучають рухові та чутливі нейрони між собою і з іншими відділами нервової системи